

Yitirilen Dostlar

Güneş, uçsuz bucaksız dağların ardından usulca yuvasına çekildi. Ötelerin ötesinden gelen rüzgâr; çehresi gaddar fakat kalbi yumuşacık olan hanemizin, göle dönük kısmında görülen kavak ağacının yapraklarını olabildiğince okşuyor, heyecanla titreyen ve şen nağmeler söyleyen dalların güzelliğine çiçeklerin oluşturduğu koro eşlik ediyordu. Gölün yanı başından hiç ayrılmayan; varlıkta da, yoklukta da, hastalıkta da sağlıkta da onunla yaşayan sazlar; güvenin, bağlılığın ve şefkatin tarifsiz heyecanını ve şavkını yayıyordu. Küçük bir sandal vardı babama ait; göl kenarında öylece durur, gece vakitleri parlayan Ay'ın yansımalarına karşılık verirdi. Yalnız, öksüz bir oğlan gibi beklerdi öylece. Uyuyamazdım geceleri; kimi zaman ağrıdan, kimi zaman kasvetten, hüzünden, kimsesizlikten. Uzaktan seyrederdim onu; matemli gözlerle bana bakardı, konuşamazdı, söylediklerimi duyardı; sadece başını eğer, sessizce, saatlerce beklerdi. Oldum olası üç kardeşim vardı benim; onlardan biriydi o da. Dost sayılabileceklerden biri de, ufak ağızlarıyla anneannemin koyduğu sütlü ekmeği yemeye çalışan; ince, uzun bıyıklarına bulaştıran talihsizlerdi. Küçük bahçemizin önünde mırıldayarak gezinen minik sırdaşlarım; akşam vaktinin verdiği sarhoşlukla manasız, bomboş gözlerle etrafa bakıyor, kuyruklarını dikmiş, geziniyorlardı. İnce, minicik ayakları; yeryüzünün bütün kötülüklerine meydan okuyan, tüm güzellikleri yaşayan, özgürce sevgisini haykıran cesur bir kahramanı andırıyordu.

Yunus, bu sabah heyecanla oda kapısı gıcırdatarak içeriye girdi. Lisanının döndüğünce “Ben deldim” dedi. Elindeki sayısız gazete parçalarını bana doğru uzatarak:

“Bak, gupekler var, anneleri onların garnını doyuruyo”

Kardeşim çok severdi köpekleri; her sabah istisnasız her nerden bulursa gazete bulur, onları keser, biçer, bana seçtiği resimleri getirirdi; tek eğlencesi ve neşesi buydu. Ne zaman bir köpek veya köpek resmini görse heyecandan çıldırır, bir an önce bu mutluluğu herkesle paylaşmak, herkese duyurmak isterdi. Tebessüm ettim: “Evet abiciğim, ne güzel doyuruyorlar karınlarını...”

Doğrudum, çatırdayan tahta döşekten gelen feryat içimi gıdıkladı. Yunus'u yanıma oturttum, sol elimi omzuna attım. Heyecanını paylaştım, mutluluğuna ortak oldum. Dudaklarımın etkisiyle yanağımda beliren gamzenin derinliğindeki acı ve hüznün gözlerimden okunurdu. Resme bakarken yanaklarımdaki ateş yağmurları çeneme süzölmüş, yüzümü boydan boya yakmıştı. Gazete parçasına dalgın dalgın baktım; ne kadar da güzel patileri vardı annelerinin, yavrucakların!

Aniden kardeşim Yunus'un gözbebekleri büyüdü, yüz hatları gerildi, yüzü kıpkırmızı kesildi; olanca gücüyle çığlık attı. Hem şaşırılmış, hem telaşlanmışım. Koşarak dışarıya fırladı. Ellerimin yardımıyla yatağımın yanı başındaki sandalyeme oturarak pencereye yanaştım. Köyümüzün “merhamet dede”si, elindeki minik bir yavru köpekle ötede belirmişti. Yunus, delicesine naralar atıyor, dedeme doğru koşuyor; bu yaş gününde ona alınan hediyeğin getirdiği mutlulukla coşuyor, sevincini yeni doğan sapsarı dostuna haykırıyordu.

II

Yunus, tüm gününü yeni dostuyla geçiriyor, onunla oyunlar oynuyor, bahçe içinde yatıp yuvarlanıyordu. Bense bir dostumu kaybetmenin verdiği umutsuzlukla tekrardan kabuğuma çekilmiş; düşüncelere dalmış, sessiz ve çaresiz öylece günlerimi geçiriyordum. Saat, öğle vaktine yakındı. Annem elinde tepsiyle odaya girdi; yüzünde her zamanki şefkatli ve sevecen gülümseme vardı:

“Güzel yavrum, hadi yemek zamanı”

Beni buruk bir gülümseme hali aldı. Benim için hazırlanmış özel sehpaye tepsiyi koydu:

“Yedirmemi ister misin?”

Bir şey diyemedim. Zavallı kadıncağıza çektirdiğim eziyet (benim nazarımda) –ki bu onu zevk ve aşkla yapıyordu- kendimi daha da yerin dibine sokmama neden oluyor, bir tebessümle hayat bulan fidanlarımın bir bakışla solmasına ve derin kuytulara çıkmamak üzere sürüklenmesine sebep oluyordu. Bunun ezikliğiyle düşüncelere dalmışken babam hışımla içeri girdi:

“Bir de özel sofrayı mı hazırlıyorsun, kendin mi yediriyorsun şuna! Eli ayağı tutuyor, bırak şunu!”

“Eli ayağı tutuyor (!)” ...

“Eli ayağı tutuyor (!)” ...

“Eli ayağı tutuyor (!)” ...

Ansızın soluverdi bütün renkler; sazların ihtişamı kayboluverdi. Güneş terk etti dünyamızı, göl, sularını toprağın kalbine gömdü, kavak ağaçlarının yanında uçuşan kanatlılar mahzun bir edayla uzaklaştı, sandal gözyaşlarına boğuldu, minik kediler feryat figan içinde sağa sola koşuşturdu. Annemin yüzündeki dünyalara bedel aydınlığın yerini; bulanık ve siyahi bir karartı aldı.

Bütün bunların üstüne, karanlıklar ardından anneannem çıkageldi. Dişlerini sıkarak:

“Başımıza taş yağacak, taş! Melun şey!” ...

Dizlerimden aşağısını örten battaniyemin bir kısmını iki elime alarak yüzüme olanca gücümle bastırdım. Annemin pamuktan elleri saçlarımın arasında dolaşıyordu, bu hal; elinden dondurması alınan ve hıçkırıklara boğulan minik bir çocuğun teselli edilmesini andırıyordu. O pamuktan el birden ayrıldı hayallerimin arasından; babam, yaptığı davranışa karşılık veren melek yüzlü annemi odadan dışarı çıkardı ve haykıra haykıra odaya sürükledi. Uzaklardan gelen iniltilerin hüznü o kadar acıklı ve masumdu ki... Bu iniltiler kendi için değil; yüreğinde beni taşıyan ve benden öte canan bulundurmeyen bir kadının oğlu adına duyduğu keder içindi. Yatağıma uzanmaya çalışırken yere düştüm, öylece kalakaldım. Anneannem öfkeyle iki omzumun arasından sıktı, beni yatağa sürükledi:

“Kalk, Allah’ın cezası, kalk!”

Odamdaki sobanın yanındaki hasıra uzanmış dostum; kulaklarını dikmiş, yaşlı gözlerle bana acıyarak bakıyordu. Battaniyeyi üstüme çektim ve sapsarı duvarların tam göğsüne yağmurlarımı bıraktım.

III

Kardeşim Yunus, dedem ve Gopekcik –Yunus bu adı, ona hediye alınan köpek yavrusuna takmıştı- akşam vaktine yakın gelmişti eve. Çarşıda gezintiye çıkmış, yeni dönüyorlardı. Dedem pencereden kederli kederli bakan gözlerime gözlerini değdirince anlamıştı yine bir şey olduğunu. Başını eğdi, derin bir nefes alarak kapıya doğru yanaştı. Bir süre sonra yanıma geldiler; Yunus çok neşeliydi:

“Gadeşim, Gopekcik çok gozel gezdi, beraber dolaştık, oynadık”

Dedem sükut içindeydi, hiçbir şey demedi, sadece başımı okşayarak:

“Al bakalım güzel torunum, bu da senin için” diyerek süslü bir ajanda ile çok güzel bir kalem uzattı. Dedem bilirdi yazmayı sevdiğimi. Bana alınabilecek en güzel hediyeyi almıştı. Gece, yine dostlarımla baş başa kaldık. Yunus, yorganın içine kafasını gömmüş, ellerini çırpıştırarak ve yatar vaziyette zırlayarak:

“Gopekcik, Gopekcik, gozel Gopekcik” diyordu. Yatmamıştım, sandalyemle pencerenin başında dostum sandalla bakışıyor, kavak ağacının ve gölün dingin sessizliğinde yoğruluyorduk. Ajandayı elime aldım, yazmaya başladım:

“Bedenimi kemiren şu hoyrat, tahta döşek

Gönlümü ağlarıyla sarar kör bir örümcek;

Bilmem incilerimi kimle, nasıl biçecek?

Sağır odamda bir tek keder helal ey dostum!”

Gözlerim yaşlı, sandalımın kalbindeki nağmelere kulak verdim:

“Karanlığın kinini hediye diye aldım

Yalnızlığımı huzur dolu bahçeye saldım

Ay ışığında halsiz, öylece kalakaldım;

Dilsiz odamda bir ben, bir Zülcelal ey dostum!”

İkimiz de yalnızdık, ikimiz de çaresizdik. Bir an zihnimi, köy meydanından geçerken yaşadığım bir olay hakimiyeti altına aldı. Misket oynayan çocuklar ben yanlarından geçerken kıkır kıkır gülüşmelerle birbirlerine bir şeyler söylüyorlardı. Az ötede top oynayan çocukların topu tekerlekli sandalyemin dibinde bitiverdi. Karşıma dizilen bir grup, hoyrat bir gülüşle:

“Topa vur da alem futbolcu görsün” diyerek beni yokuş aşağı itelemişlerdi. Yanımda delicesine koşuyor, kendilerine buldukları eğlencenin tadını çıkarıyorlardı. Nihayetinde düşerek elim, yüzüm kan revan içinde kalmıştı. Köy meydanında gerçekleşen bu olaya; ne evlerinin önündeki tenekelere oturup laflayan kadınlar, ne de kahvede pis pis sırtan koca adamlar müdahale etmiyorlardı. Dedem yetişip de gelmişti; merhametli elleriyle beni kucakladı ve kahvenin dışında bulunan, sandalyelere kurulmuş adamların arasından sadece birine nefret ve acı dolu bir bakış atmıştı. Sarı ve çoğu çürük dişleriyle sırtan ve öylece dedemi ve beni göstererek karnını kaşıyan adam; dedemin oğluydu...”(babam)

IV

Gece bitmek üzereydi. Yunus’un sesi:

“Gadeşim, su!”

Susamıştı –uykunun verdiği sersemlikle yatağından kalkamaz ve hep benden isterdi- Her gece olduğu gibi su istiyordu. Yunus, köpek gelince beni, dostunu ne çabuk da unutmuştu (!) Mantıksızca hareket ettim. Zihnimde beliren öfkenin ve beni benden alan düşüncelerin verdiği hışımla “Kalk da kendin al!” dedim.

“Gadeşim, su!”...

“Sus!” diye bağırdım.

Gözlerini hafifçe araladı. Yorganı başına çekti ve bir daha açmadı. Vicdanımın keskin pençeli ellerinde bütün gece mücadele verdim.

Sabah, bağırma sesleriyle gözlerimizi açtık. Gopekcik’e yapılan kulübenin başına babam tünemiş, elindeki balyozla kulübeyi olanca gücüyle yıkıyor, iniltiyle yeri göğü inleten Gopekcik’i acımasızca tekmeliyordu. Bir yandan da “Bahçeye pislensin ha, seni geberticem” diye söyleniyordu –bahane bulmakta üstüne yoktu-. Kardeşim Yunus, feryatlar içinde dışarıya fırladı. Pencereden olanlara tanıklık ediyordum. Babamın üzerine yürüyüp onu bacaklarından, kollarından gücünün

yettiğince ısırılmaya başladı –hâlbuki çok uysal ve zararsız biridir-. Babam daha da öfkelenerek Yunus’u tekmelemeye, engel olmaya çalışan annem ve dedeme saldırmaya başladı. Dakikalar sonra Gopekcik inleye inleye tekmeler altında can vermiş, kardeşim Yunus annemle birlikte yavrunun başında hıçkırıklara boğulmuş, dedemse evin duvarına çökmüş sessizce düşünüyordu. Öfkesinden kudurmuş olan babam, bunlarla yetinmeyip Gopekcik’i gölün kucağına savurmuş, kardeşime daha büyük bir ihanet etmişti. Dedem bu olaydan sonra bizi şehre götürmeye karar verdi. Annemi, beni ve Yunus’u...

O gecenin verdiği kasvetle Yunus, günlerce kimseyle konuşmamış, yemeden içmeden kesilmiş, karanlık kuytulara düşmüştü. Bir sabah kalktığımda Yunus’u yatağında göremedim. İçime büyük bir hüznün çökmüştü. Günler önce vermediğim suyun özrünü dilemek için can atıyordum. Yunus her ne kadar Down sendromlu olsa bile; eminim ki onun hisleri, duyguları, sezgileri normalinden on kat daha güçlüydü. Öğlene doğru bir haber geldi:

“Yunus’u gölde bulmuşlar”

Sırdaşım, dostum ve kardeşim Yunus; Gopekcik’inin yanına gitmek istemiş, arzusuna birkaç dakika içinde kavuşmuştu. Annemin acı dolu feryatları tüm köyü kaplamıştı. Her zamanki gibi sustum. İçimde kopan fırtınaların tarifinin imkânı yoktu. Bu güzel köyün gaddar ve merhametsiz insanları bütün dostlarımı tek tek yok ediyordu. Koşup göle atlamak, Yunus’a sarılmak, doyasıya öpmek ve özür dilemek istedim. Fakat ayaklarım bana engel oldu; bu hüznle ayaklarımın işlevsizliğini bile unutmuşum. Birkaç saat sonra dedem namaza gitmeden önce beni sandala götürmesini istedim; hava almak için. Annemi tembihlemiştir ama annemin acısı belli ki beni bir an unutturmuş olmalıydı.

Dostlarım günden güne azalıyor. Hakiki dostlarımsa hep hüznün ve çığlık çığığalar. Sandalın içinden son bir kez gölün derinliklerine, sularına; Yunus’a ve onun dostu Gopekcik’e dokunuyorum. Kıpırdamayan ayaklarımın verdiği acıyla gözyaşı döküyor; evimizin önünden elleri kelepçeli götürülen babama nefret ve öfkeyle bakıyorum. Namazdan dönen dedem sadece üç kelime söylüyor: “Bitti oğlum, bitti...”